

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2479
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/7/2025

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, http://www.kke.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς το Προεδρείο της Βουλής

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για την κ. Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: Ακύρωση της τοποθέτησης ραντάρ στο Μινωικό μνημείο στον λόφο Παπούρα Καστελλίου

Καταθέτουμε **ΑΝΑΦΟΡΑ** την ανακοίνωση του Συλλόγου Εκτάκτων Αρχαιολόγων, σχετικά με την κατασκευή ραντάρ τεραστίων διαστάσεων περιμετρικά του Μινωικού μνημείου στον λόφο Παπούρα Καστελλίου και την ταπείνωση μεγάλων εκτάσεων για την υλοποίησή του.

Αθήνα 03/07/2025

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Συντυχάκης Μανώλης

Διγενή Σεμίνα

Κανέλλη Λιάνα

Κομνηνάκα Μαρία

Μανωλάκου Διαμάντω

Σ.ΕΚ.Α.

Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων

Τ.Θ. 30084, Τ.Κ. 10033, Αθήνα, Κιν. [REDACTED]

sekarchaeologists@gmail.com, <http://www.seka.net.gr>

ΕΝΑ ΠΡΟΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΡΑΝΤΑΡ ΣΤΟΝ ΛΟΦΟ ΠΑΠΟΥΡΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ

Ένα μοναδικό Μινωικό μνημείο αποκαλύπτεται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου στην κορυφή του λόφου Παπούρα, πολύ κοντά στο Καστέλλι Πεδιάδος. Πρόκειται για ένα αρκετά εκτεταμένο κτήριο, ξεχωριστό, αν και δυσερμηνευτο ακόμα, λόγω της μοναδικής του αρχιτεκτονικής μορφής (κτήριο κυκλικό στον πυρήνα του με πολλαπλούς περιφερικούς δακτυλίους) σε συνδυασμό με τη θέση του, στην κορυφή ενός λόφου, που κατοπτεύει ολόκληρη την έκταση της Πεδιάδας. Το μνημείο, όπως και τα άλλα αρχαιολογικά λείψανα στα πρανή του λόφου (αρχαίο μονοπάτι, κτηριακό συγκρότημα και λατρευτικό σπήλαιο), εντοπίστηκε στο πλαίσιο της κατασκευής ενός ραντάρ που θα εξυπηρετεί τον νέο, υπό κατασκευή, διεθνή αερολιμένα Ηρακλείου στο Καστέλλι, ένα έργο που, όπως κατά το παρελθόν έχει σημειωθεί και από τον ΣΕΚΑ, έχει πολλαπλές αρνητικές συνέπειες στη ζωή των κατοίκων όχι μόνο της επαρχίας Πεδιάδας, αλλά και των κατοίκων της Κρήτης συνολικότερα.

Αυτό συμβαίνει όχι μόνο γιατί καταστρέφεται η τεράστια αγροτική παραγωγή όλης της περιοχής και ελλοχεύει ο κίνδυνος μόλυνσης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, που τροφοδοτεί ευρείες εκτάσεις πέραν της Πεδιάδας, αλλά και επειδή το νέο πολιτικό αεροδρόμιο Καστελλίου αναβαθμίζει και επεκτείνει το υπάρχον, στρατιωτικό και νατοϊκό, αεροδρόμιο Καστελλίου και τον γεωστρατηγικό ρόλο της Κρήτης στην Ανατολική Μεσόγειο (βλ. τη συνέντευξη του επίτιμου στρατηγού ΓΕΕΘΑ στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ANT1 στις 11/6/25). Κατά συνέπεια, με το νέο αυτό αεροδρόμιο δεν καταδικάζεται απλώς μια ολόκληρη περιοχή, αλλά αναπτύσσεται στο κέντρο της Κρήτης ένας επικίνδυνος για τους κατοίκους του νησιού στρατιωτικός πυρήνας, διαθέσιμος για τα πολεμοκάπηλα σχέδια των νατοϊκών και ιμπεριαλιστικών «συμμάχων» και πιθανός στόχος

πυραυλικών και αεροπορικών αντεπιθέσεων, μάρτυρες των οποίων γίναμε πρόσφατα με την επίθεση Ισραήλ-ΗΠΑ στο Ιράν.

Στο πλαίσιο των επικίνδυνων αυτών σχεδιασμών της ελληνικής κυβέρνησης, η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής καταδικάζεται σε αφάνεια και «βεβήλωση». Εκτός από την κατάχωση σημαντικότερων αρχαιολογικών θέσεων που αποκαλύφθηκαν και αποκαλύπτονται από την αρχαιολογική έρευνα τόσο εντός του χώρου του αεροδρομίου όσο και στους νέους οδικούς άξονες που χαράσσονται για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες πρόσβασης στο αεροδρόμιο, το πιο πρόσφατο χαρακτηριστικό παράδειγμα αντι-πολιτιστικής πολιτικής του ΥΠΠΟ και της κυβέρνησης είναι το προαναφερθέν Μινωικό μνημείο στον λόφο Παπούρα.

Μελέτη που εξαίφνης κατατέθηκε, όπως μαθαίνουμε από δημοσιεύματα και τους κατοίκους της περιοχής, για άμεση έγκριση από το ΚΑΣ -ίσως την επόμενη εβδομάδα, προβλέπει την κατασκευή ραντάρ τεραστίων διαστάσεων περιμετρικά του μνημείου και την ταπείνωση μεγάλων εκτάσεων για την υλοποίησή του. Η συγκεκριμένη μελέτη καταδικάζει το σημαντικότερο αυτό μνημείο σε αφάνεια και ερήμωση, ενδεχομένως και σε μερική καταστροφή, αντί της ανάδειξης και επισκεψιμότητάς του. Η ίδια η Υπουργός Πολιτισμού, κάνοντας στροφή 180 μοιρών από προηγούμενες δηλώσεις της, δικαιολογεί τα αδικαιολόγητα με το ευφάνταστο επιχείρημα πως «μόνο η Ελλάδα μπορεί να έχει ένα σύγχρονο ραντάρ στη θέση όπου πριν κάποιες χιλιετίες υπήρχε ένα αντίστοιχο οικοδόμημα»! (Cretalive news, 26/6/2025)

Η ταπεινωτική αυτή κατάσταση στην οποία θα περιέλθει το μνημείο επιβαρύνεται, όπως και το ίδιο το χωριό του Καστελλίου, από την παραγομένη ακτινοβολία του εν λόγω ραντάρ, το μέγεθος και οι εγκαταστάσεις του οποίου συνομολογούν ότι δεν θα εξυπηρετεί μόνο το πολιτικό αλλά και το στρατιωτικό αεροδρόμιο του Καστελλίου. Συγχρόνως, τίθεται εν αμφιβόλω και η συνολική ανάδειξη των περιμετρικών του μνημείου αυτού αρχαιολογικών θέσεων και μνημείων (Ιερό Κορυφής Μαμελούκου, Μινωική θέση κάτω από το σύγχρονο Καστέλλι, Μινωικό ανάκτορο Γαλατά, αρχαία Λύττος, ακρόπολη Σμαρίου, Ιερό Κορυφής Μαζά κ.α.).

Για όλους τους παραπάνω λόγους απαιτούμε:

- 1) Να αποσυρθεί η μελέτη ως απαράδεκτη.
- 2) Να συνεχιστούν απρόσκοπτα οι ανασκαφές.
- 3) Ακύρωση της κατασκευής οιασδήποτε σύγχρονης κατασκευής σε γειτνίαση με το Μινωικό μνημείο στον λόφο Παπούρα και κήρυξή του σε αρχαιολογικό χώρο, ασφαλή και προσβάσιμο για κατοίκους, επισκέπτες, μελετητές.

- 4) Μελέτη για την ενοποιημένη ανάδειξη όλων των αρχαιολογικών θέσεων, μνημείων και χώρων της ευρύτερης περιοχής της Πεδιάδας.
- 5) Καμία αναβάθμιση του στρατιωτικού αεροδρομίου μέσω των εγκαταστάσεων και υποδομών του πολιτικού αεροδρομίου. Ασφάλεια για τους κατοίκους και τα μνημεία της περιοχής τους.

--

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΕΚΑ